

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	7
1.1. Współczesna charakterystyka geograficzna	7
1.1.1. Anatolia	7
1.1.2. Syria, Palestyna i Cypr	9
1.1.3. Mezopotamia	13
1.1.4. Iran	15
1.2. Rozwój badań archeologicznych	16
1.2.1. Anatolia	16
1.2.2. Syria, Palestyna i Cypr	22
1.2.3. Mezopotamia	24
1.2.4. Iran	30
2. Anatolia	32
2.1. Eneolit (chalkolit)	32
2.1.1. Eneolit wczesny (ok. 5600–4900 p.n.e.)	33
2.1.2. Eneolit środkowy (ok. 4900–4500 p.n.e.)	38
2.1.3. Eneolit późny (ok. 4500–3500 p.n.e.)	40
2.2. Epoka brązu	40
2.2.1. Wczesny okres brązu (ok. 3500–1900 p.n.e.)	40
2.2.2. Środkowy okres epoki brązu (ok. 1900–1500 p.n.e.)	51
2.2.2.1. Asyryjskie kolonie handlowe w Anatolii (ok. 1910–1780 p.n.e.)	54
2.2.2.2. Okres Starego Państwa hetyckiego (ok. 1800/1700–1460 p.n.e.)	57
2.2.3. Późny okres epoki brązu (ok. 1500–1200 p.n.e.)	62
2.2.3.1. Okres Nowego Państwa (Imperium) hetyckiego	64
2.3. Epoka żelaza	78
2.3.1. Państwa nowohetyckie	79
2.3.2. Państwa aramejskie	85
2.3.3. Urartu	89
2.3.4. Frygia	104
2.3.5. Sztuka Lydii	112
2.3.6. Sztuka Lykii	115
2.3.7. Sztuka Karii	120
2.3.8. Kolonizacja grecka	120
2.3.9. Panowanie perskie w Azji Mniejszej	122
3. Palestyna, Syria i Cypr	123
3.1. Eneolit (chalkolit)	123
3.1.1. Eneolit Palestyny i Syrii (ok. 5800–3000 p.n.e.)	123
3.1.2. Eneolit na Cyprze (ok. 3000–2300 p.n.e.)	133

3.2. Epoka brązu Palestyny i Syrii (ok. 3200–1200 p.n.e.)	136
3.2.1. Wczesny okres epoki brązu (ok. 3200–2100 p.n.e.)	137
3.2.1.1. Wczesny brąz I (ok. 3200/3100–ok. 2850 p.n.e.)	138
3.2.1.2. Wczesny brąz II (2900–2600 p.n.e.)	142
3.2.1.3. Wczesny brąz III (2600–2250 p.n.e.)	144
3.2.1.4. Wczesny brąz IV (ok. 2300–2100 p.n.e.)	149
3.2.2. Środkowy okres epoki brązu (ok. 2200/2100–1550 p.n.e.)	149
3.2.2.1. Środkowy brąz I (ok. 2200/2100–ok. 1900/1800 p.n.e.)	151
3.2.2.2. Środkowy brąz II (ok. 1800–1550 p.n.e.)	156
3.2.3. Późny okres epoki brązu (1550–1200 p.n.e.)	164
3.2.3.1. Późny brąz I (1550–1400 p.n.e.)	168
3.2.3.2. Późny brąz II (1400–1200 p.n.e.)	174
3.3. Epoka brązu na Cyprze	180
3.3.1. Okres wczesnocypryjski (ok. 2300–1800 p.n.e.)	180
3.3.2. Okres środkowocypryjski (ok. 1850–1600/1550 p.n.e.)	185
3.3.3. Okres późnocypryjski (ok. 1550–1050 p.n.e.)	188
3.3.3.1. Okres późnocypryjski I (ok. 1550–1400 p.n.e.)	190
3.3.3.2. Okres późnocypryjski II (ok. 1400–1230 p.n.e.)	191
3.3.3.3. Okres późnocypryjski III (ok. 1230–1050 p.n.e.)	192
3.4. Epoka żelaza Palestyny, Syrii i Cypru	194
3.4.1. Państwa aramejskie w Syrii	196
3.4.2. Fenicja	197
3.4.3. Palestyna i Syria	206
3.4.3.1. Żelazo I (ok. 1200–900 p.n.e.)	207
3.4.3.2. Żelazo II (ok. 900–586 p.n.e.)	223
3.4.3.3. Żelazo III (586–330 p.n.e.)	240
3.4.4. Cypr	243
3.4.4.1. Okres cyprogeometryczny (1050–700 p.n.e.)	243
3.4.4.2. Okres cyproarchaiczny (700–475 p.n.e.)	246
3.4.4.3. Okres cyproklasyczny (475–325 p.n.e.)	
4. Mezopotamia	250
4.1. Epoka przeddynastyczna	252
4.1.1. Kultury północnej Mezopotamii	252
4.1.1.1. Kultura Hassuna (ok. 6200–5700 p.n.e.)	252
4.1.1.2. Kultura Samarra (ok. 6100–5500 p.n.e.)	254
4.1.1.3. Kultura Tell Halaf (ok. 5600–5000 p.n.e.)	256
4.1.2. Kultury południowej Mezopotamii	260
4.1.2.1. Kultura Eridu (ok. 5500–5000 p.n.e.)	260
4.1.2.2. Kultura Hadzi Mohammed (ok. 5200–4800 p.n.e.)	261
4.1.2.3. Kultura Obeid (ok. 5000–4000 p.n.e.)	262
4.1.2.4. Kultura Uruk (ok. 4000–3100 p.n.e.)	265
4.1.2.5. Kultura Dżemdet Nasr (ok. 3200/3100–2800 p.n.e.)	268
4.2. Epoka dynastyczna	273
4.2.1. Okres wczesnodynastyczny/starosumeryjski (ok. 2900–2400 p.n.e.)	273
4.2.2. Okres akadyjski (ok. 2400–2200 p.n.e.)	295
4.2.3. Okres nowosumeryjski (ok. 2230–2000 p.n.e.)	304
4.2.3.1. Panowanie Gutów; renesans sumeryjski w Lagasz (ok. 2230–2130 p.n.e.)	304
4.2.3.2. Okres III dynastii z Ur (2113–2006 p.n.e.)	308
4.2.4. Okres dynastii zachodniosemickich/amoryckich (ok. 2000–1600 p.n.e.)	315
4.2.5. Okres kasycki (ok. 1600–1150 p.n.e.)	327
4.2.6. Huryci w północnej Mezopotamii (ok. 1600–1350 p.n.e.)	333

4.2.7. Okres średnioasyryjski (ok. 1365–ok. 900 p.n.e.)	339
4.2.8. Okres nowoasyryjski (ok. 900–612 p.n.e.)	344
4.2.9. Okres nowobabiloński/chaldejski (652–539 p.n.e.)	354
5. Iran	360
5.1. Eneolit	360
5.1.1. Eneolit wczesny i środkowy (ok. 5500–3500 p.n.e.)	360
5.1.2. Eneolit późny (ok. 3500–3000 p.n.e.)	367
5.2. Epoka brązu	369
5.2.1. Wczesny okres epoki brązu (ok. 3000–2000 p.n.e.)	369
5.2.2. Środkowy okres epoki brązu (ok. 2000–1600 p.n.e.)	376
5.2.3. Późny okres epoki brązu (ok. 1600–1200 p.n.e.)	379
5.3. Epoka żelaza	385
5.3.1. Sztuka Elamu	386
5.3.2. Kultura Tepe Sialk VI (nekropola B)	389
5.3.3. Zagadnienie tzw. brązów lurestańskich	390
5.3.4. Kultura Amlasz	395
5.3.5. Sztuka Mannejów	396
5.3.6. Sztuka Medów	400
5.3.7. Sztuka achemenidzka	403
Wskazówki bibliograficzne	413
Tablica synchroniczna	416
Indeks nazw osobowych	418
Indeks nazw geograficznych	424